

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 341/2026-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom, Námestie SNP 8, Zvolen, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tos/80/2025 z 5. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. novembra 2025 v znení jej doplnení doručených ústavnému súdu 11. novembra 2025 a 23. decembra 2025 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada priznať mu finančné zadost'účinenie a náhradu trov konania. Napokon navrhuje, aby ústavný súd zrušil personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky, ktorým bol prepustený zo služobného pomeru, a priznal mu nárok na vyplatenie osobného a osobitného príplatku príslušníka Policajného zboru.

II.

Skutkové východiská

2. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2T/123/1999 z 10. januára 2003 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5To/351/2005 z 20. septembra 2005 bol sťažovateľ uznaný vinným z trestného činu neoprávneného podnikania podľa § 118 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“), pokračovacieho trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného

zákona, trestného činu znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Trestného zákona a pokračovacieho trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1 Trestného zákona na tam uvedenom skutkovom základe. Za to bol sťažovateľovi uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, na ktorého výkon bol zaradený do prvej nápravnovúchovej skupiny. Návrh, ktorým sa sťažovateľ v danej veci domáhal obnovy konania, okresný súd uznesením sp. zn. 1Nt/9/2024 z 19. marca 2025 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietol. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd napadnutým uznesením s poukazom na § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

III.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ poukazuje na porušenie zásady zákonného sudcu v kontexte rámcov pôvodného konania. V danej veci rozhodovali vždy iní (noví) sudcovia, resp. odvolací senát nerozhodoval v pôvodnom zložení. Konajúci sudcovia bez akéhokoľvek nového dokazovania alebo vypočutia uznali sťažovateľa vinným vo všetkých bodoch obžaloby. Sťažovateľ bol uvádzaným spôsobom uznaný vinným aj z trestného činu znásilnenia, pre ktorý mu nebolo zákonným spôsobom ani vznesené obvinenie. V súvislosti s avizovaným trestným činom totiž sťažovateľovi nebolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia, v ktorom by bol zákonným spôsobom popísaný skutok s uvedením miesta, času, dátumu a spôsobu jeho vykonania tak, aby nemohol byť zamenený s iným skutkom. Navyše, sudca okresného súdu sa po zrušení prvého odsudzujúceho rozsudku takmer neriadil právnym názorom opravného súdu, ktorý mu vytkol nezákonný postup a porušenie zákona v neprospech sťažovateľa, ako aj nedostatok odôvodnenia právnych záverov.

4. Skutková podstata trestného činu vydierania spočíva v tom, že páchatel' pod hrozbou násilia alebo inej ujmy iného núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel. Podľa skutočností dokumentovaných v súdnom spise sa však skutok zakladajúci trestný čin vydierania, ktorý bol sťažovateľovi daný za vinu, vôbec nestal, nebol sťažovateľom pripravovaný, pričom sťažovateľ sa oň ani nepokúsil. Sťažovateľ nebol k tomuto skutku v pôvodnom konaní vypočutý, nevyjadril sa k skutočnostiam, ktoré mu boli dávané za vinu, a ani dnes sa k nim vyjadriť nevie, keďže zmienený skutok bol vymyslený.

5. Návrhy na vypočutie svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] uvádzané v návrhu na povolenie obnovy konania okresný súd odmietol bez toho, aby sa oboznámil s ich obsahom. Hodnotenie okresného súdu, v zmysle ktorého ani výpovede avizovaných svedkov nemôžu vyvolať dôvodné pochybnosti o správnosti návrhom na povolenie obnovy konania napadnutého rozhodnutia, bolo predčasné, a teda nesprávne.

6. Z Charty základných práv Európskej únie, rozsudkov Súdneho dvora Európskej únie a záverov Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že zásada retroaktívneho uplatňovania priaznivejšieho trestného práva sa uplatňuje tak na uplatniteľný trest, ako aj v kontexte zmeny týkajúcej sa vymedzenia trestného činu. Na presadení tejto zásady musia mať súdy vždy vysoký a primárny záujem, čo v prípade sťažovateľa nebolo rešpektované.

7. V doplnení ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 23. decembra 2025 sťažovateľ opätovne formuluje tvrdenia o viacerých nedostatkoch pôvodného trestného konania a navyše podotýka, že vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nepostačuje na prepustenie policajta

zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. S poukazom na kauzu „Čurilovci“ predostiera tvrdenia o právnom precedense, ktorý sa má dotýkať aj jeho osoby, a zastáva názor, že je namieste zrušenie personálneho rozkazu o jeho prepustení zo služobného pomeru. Avizovaný personálny rozkaz mal byť totiž vydaný v čase, keď sťažovateľ ešte nepodal ani sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavnú sťažnosť sťažovateľ a ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či táto obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.1. K namietanému porušeniu práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru:

9. Pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru, ľudsko-právne garancie obsiahnuté v tomto ustanovení sa na konanie o povolenie obnovy konania nevzťahujú, keďže osobu, o ktorej bolo v trestnom konaní právoplatne rozhodnuté a ktorá žiada o povolenie obnovy trestného konania, nemožno považovať za „obvinenú z trestného činu“ v zmysle tohto ustanovenia (pozri rozhodnutie ESĽP o neprijateľnosti vo veci Fischer proti Rakúsku zo 6. 5. 2003, sťažnosť č. 27569/02; rovnako rozhodnutie ESĽP Sonnleitner proti Rakúsku zo 6. 1. 2000, sťažnosť č. 34813/97). Iba nové konanie po povolení obnovy konania možno považovať za také, ktoré sa týka rozhodovania o trestnom obvinení (pozri rozhodnutie ESĽP vo veci Löffler proti Rakúsku z 3. 10. 2000, sťažnosť č. 30546/96, body 18 a 19; m. m. napr. aj I. ÚS 650/2023). Medzi označeným právom a napadnutým uznesením preto neexistuje relevantná súvislosť, v dôsledku čoho bolo potrebné túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy:

10. Poslaním ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. napr. III. ÚS 299/2024, III. ÚS 24/2026).

11. Rozhodovacia prax ústavného súdu súčasne vychádza z predpokladu, že odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov vydaných v inštančnom postupe nemožno posudzovať izolovane,

pretože tieto konania tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného konania (m. m. napr. III. ÚS 299/2024). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť uznesenia okresného súdu a napadnutého uznesenia pristúpil ústavný súd k ich zhodnoteniu vo vzájomnej integrite a organickej celistvosti.

12. Ďalej považuje ústavný súd za potrebné upriamiť pozornosť na povahu obnovy trestného konania. Predmetný opravný prostriedok predstavuje zásah do právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím, keďže umožňuje príslušnému orgánu verejnej moci konať a rozhodovať o veciach právoplatne rozhodnutých. Účelom konania o povolení obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozhodnutím, je odstránenie prípadných justičných omylov. V danom prípade možnosť prelomenia princípu právnej istoty vyplýva z nadradenosti verejného záujmu na správnom, a teda spravodlivom trestno-právnom rozhodnutí nad verejným záujmom na zachovaní imperatívu právnej istoty (m. m. napr. III. ÚS 299/2024).

13. Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

14. Podstatou ústavnej sťažnosti v rozsahu, v ktorom ju ústavný súd z už uvedených príčin neodmietol, je namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté vo veci návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy trestného konania. Sťažovateľ v podstate argumentuje deficitmi pôvodného konania, ktoré neboli reparované ani pri obnove konania, a tvrdí existenciu nových dôkazov, ktoré by podľa jeho názoru mohli splniť predpoklady obnovy trestného procesu objektivizované v § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Zároveň v značne všeobecnej rovine poukazuje na potrebu reflexie zmiernenia trestno-právnej regulácie, ktoré malo nastať po právoplatnosti rozhodnutí vydaných v pôvodnom konaní.

15. Ak ide o námietky recipované do bodov 3 a 4 dôvodov tohto uznesenia, neuniklo pozornosti ústavného súdu, že túto argumentáciu sťažovateľ v určitej podobe predostrel už v sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu. Podľa názoru ústavného súdu je však zrejmé, že uvádzanými dôvodovými líniami sa sťažovateľ domáha prieskumu zákonnosti postupu a správnosti záverov všeobecných súdov produkovaných v pôvodnom konaní. Ústavný súd však nemá dôvod nestotožniť sa so závermi napadnutého uznesenia, v zmysle ktorých v konaní o povolení obnovy konania súd nemôže preskúmavať správnosť pôvodného rozhodnutia, ako ani jeho zákonnosť a odôvodnenosť. V konaní o povolení obnovy konania nie je možné posudzovať ani zákonnosť postupu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa súd pri rozhodovaní (vrátane rozhodovania o treste) vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a s obhajobou odsúdeného, či rešpektoval zásady bezprostrednosti a ústnosti pri dokazovaní, či bolo zachované právo na obhajobu, či vykonal a prihliadol na všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy a podobne. Inak povedané, a to aj s poukazom na rozhodovaciu prax ústavného súdu (m. m. napr. III. ÚS 24/2026), všeobecný súd v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania nepreskúmava zákonnosť pôvodného konania

a rozhodnutia, ale iba zisťuje, či existujú nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie v otázke viny alebo trestu. Z uvádzaných dôvodov nie je možné analyzovanú časť sťažnostnej argumentácie vyhodnotiť inak ako zjavne neopodstatnenú.

16. Neušlo pozornosti ústavného súdu, že argumentačná kritika záverov všeobecných súdov súvisiaca s nevyhovením sťažovateľovým návrhom na výsluch svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (bod 5 dôvodov tohto uznesenia) sa nachádza v pomerne abstraktnej rovine. Okresný súd pritom sťažovateľovi *in fine* ozrejmil, že ani skutočnosti, na ktoré by mali byť menovaní svedkovia vypočutí, by neboli spôsobilé zvrátiť závery pôvodného konania. Vina sťažovateľa bola totiž bez dôvodných pochybností preukázaná množstvom iných dôkazov generovaných v rámci pôvodného konania, najmä výpoveďami [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ako aj radom listinných dôkazov. Jednotlivé dôkazy zároveň tvoria ucelenú reťaz priamych a nepriamych dôkazov, ktoré preukazujú vinu sťažovateľa vo všetkých skutkoch. Na povolenie obnovy konania pritom nepostačuje existencia akéhokoľvek nového dôkazu, ale v zmysle § 394 Trestného poriadku musí ísť o dôkaz takého potenciálu, relevancie a intenzity, aby bol spôsobilý odôvodniť iné rozhodnutie postulované v uvádzanom ustanovení Trestného poriadku (m. m. III. ÚS 406/2014).

17. Navyše, najmä zo strany 6 uznesenia okresného súdu vyplývajú aj špecifickejšie dôvody, pre ktoré nebolo v danom prípade možné povoliť obnovu trestného konania. Výpoveďou svedka [REDAKOVANÉ] sa podľa tvrdenia sťažovateľa mala preukázať nedôveryhodnosť výpovedí svedkýň [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. V pôvodnom konaní však bolo inými dôkazmi preukázané, že svedkyňa [REDAKOVANÉ] neklame. Pritom, ako poukázal okresný súd, sťažovateľ nebol uznaný vinným len na základe výpovedí zmieňovaných svedkýň, ale aj na základe rozsiahleho množstva ďalších, konkrétne špecifikovaných dôkazov, ktoré bez akýchkoľvek pochybností preukazovali jeho vinu. Sťažovateľom navrhovanou výpoveďou svedka [REDAKOVANÉ] sa malo preukázať, že tento sa mal v čase spáchania skutku (č. 3) údajne nachádzať v motorovom vozidle sťažovateľa, a teda vie dokázať, že predmetný skutok sa nestal. Okresný súd však s poukazom na spisový materiál pôvodného konania vysvetlil, že sťažovateľ avizovanú skutočnosť uvádzal aj v pôvodnom konaní, a teda nešlo o skutočnosť súdu skôr neznámu. Napokon, ak ide o výpoveď svedka [REDAKOVANÉ], tou sa malo preukázať, že podnikateľskú činnosť vykonávala výlučne [REDAKOVANÉ] (a nie sťažovateľ v kontexte trestného činu neoprávneného podnikania), pretože s uvádzaným svedkom komunikovala a podpísala zmluvu na dodanie hracích automatov. Neuniklo však pozornosti ústavného súdu, že skutkovú podstatu trestného činu neoprávneného podnikania malo naplňať iné, pomerne pestré a štruktúrované aktívne konanie sťažovateľa tak, ako je podrobne popísané na strane 5 uznesenia okresného súdu. Povedané inak, ani výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] by nebola spôsobilá modifikovať záver o neoprávnenom podnikaní sťažovateľa v jeho prospech, pretože tento úsudok bezpečne vyplynul z iných jeho konkrétnych činov.

18. Námietku recipovanú do bodu 6 dôvodov tohto uznesenia sťažovateľ nepredostrel v dôvodoch sťažnosti uplatnenej proti uzneseniu okresného súdu. Tento fakt je pritom pre ústavný súd rozhodný z hľadiska princípu kompetenčnej subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy). Z obsahu avizovaného princípu, pokiaľ ide o vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom, totiž vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd

vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť (avšak nepredniesol) v konaní pred všeobecnými súdmi, nemožno jej priznať úspech až v konaní o ústavnej sťažnosti. Keďže sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namietol porušenie svojich práv aj touto konkrétnou argumentačnou líniou, avšak jej uplatnenie nepreukázal v rámci účinnej ochrany svojich práv v konaní pred krajským súdom ako sťažnostným súdom pred jeho rozhodnutím, v tejto časti je ústavná sťažnosť neprípustná pre nevyčerpanie sťažovateľovi zákonom priznaných prostriedkov na ochranu jeho základných práv a slobôd (m. m. napr. III. ÚS 90/03). Len *obiter dictum* ústavný súd poukazuje na ústavne aprobované závery všeobecného súdnictva, v zmysle ktorých zmena Trestného zákona sama osebe nie je automaticky zákonným dôvodom na povolenie obnovy konania. Podstatou obnovy konania je naprávať možné skutkové omyly, pričom pri zmene zákona sa nemení skutok, ale mení sa právo (m. m. I. ÚS 549/2025).

19. Argumentačná línia uvedená v bode 7 dôvodov tohto uznesenia bola predostretá v doplnení ústavnej sťažnosti, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 23. decembra 2025. Ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti dopytom na okresnom súde z 26. mája 2026 zistil, že napadnuté uznesenie bolo doručené obhajcovi sťažovateľa 11. septembra 2025 a sťažovateľovi 12. septembra 2025. Zmienené doplnenie ústavnej sťažnosti bolo teda ústavnému súdu doručené celkom zjavne po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti predpokladanej v § 124 zákona o ústavnom súde (počítanej od doručenia napadnutého uznesenia). Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

20. Ústavný súd je toho názoru, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba relevantná súvislosť medzi napadnutým uznesením a dôvodmi ústavnej sťažnosti. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, z čoho rezultuje, že ani dôvodnosť tejto časti ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Podanú ústavnú sťažnosť preto ústavný súd aj v tejto jej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú s výnimkou bodu 18 dôvodov tohto uznesenia, kde musela byť ústavná sťažnosť odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustná, a bodu 19 dôvodov tohto uznesenia, kde bola ústavná sťažnosť odmietnutá s poukazom na § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podaná.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho návrhmi uplatnenými v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu